

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде
„Водовод“ а.д. Козарска Дубица
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ081-24

Бања Лука, 13.12.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	9
	4. Набавке.....	11
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана	12
	6. Финансијски извјештаји.....	12
	6.1. Биланс успјеха	12
	6.1.1. Пословни приходи и расходи.....	12
	6.1.2. Финансијски приходи и расходи	14
	6.1.3. Губитак редовне активности.....	14
	6.1.4. Остали добици и губици.....	14
	6.1.5. Нето губитак периода.....	14
	6.2. Биланс стања.....	14
	6.2.1. Билансна актива.....	15
	6.2.2. Билансна пасива	16
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	18
	6.3. Биланс токова готовине	18
	6.4. Временска неограниченост пословања	19
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	19
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	19

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају са стањем на дан 31.12.2023. године, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду и Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица, истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 -2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са чланом 14. став (1)., 17. став (1 и 8) и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер су у комисију за попис именована лица која су била материјално задужена за имовину, која су овлашћена да одлучују о набавци, утрошку и продаји имовине и која воде евиденције о промјенама на имовини и обавезама, а извјештаји о попису не садрже упоредне податке књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза, те преглед количинских и вриједносних разлика између књиговодственог и стварног стања.

Као што је наведено под тачком 6.1.1.2. овог Извјештаја:

Трошкови материјала исказани су у већем износу за 54.291 КМ због класификовања трошкова осталих личних примања по основу припреме топлог obroка за запослене у оквиру ових трошкова, што није у складу са чланом 44. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

У оквиру трошкова бруто плата евидентирани су трошкови бруто накнада плата, у оквиру трошкова бруто накнада плата евидентирани су трошкови бруто накнада за регрес у износу од 50.542 КМ, а који према класификацији припадају трошковима осталих личних примања, а трошкови производних услуга исказани су у мањем износу за 18.390 КМ због класификовања трошкова одржавања у оквиру улагања на туђим некретнинама, што није у складу са чланом 44. став (3 и 6), 4. став (6) и 45. став (4)

Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачкама 6.2.1.1., 6.2.1.2. и 6.2.2.3. овог Извјештаја:

Грађевински објекти исказани су у већем износу за 469.074 KM због класификовања водоводног објекта датог Предузећу на кориштење без преноса права власништва у оквиру позиције сталних средстава, а који је према класификацији предмет евидентирања на позицијама ванбилансе евиденције, по основу чега су више исказане и ревалоризационе резерве за износ од 403.068 KM (које су признате због извршене процјене вриједности наведеног објекта у 2023. години) и остала дугорочна резервисања за износ од 66.006 KM, што није у складу са чланом 67. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Није вршена исправка вриједности потраживања од купаца у 2023. години с обзиром на временски период у којем нису наплаћена, па нису признати ни губици од усклађивања вриједности истих, а дугорочно разграничени приходи исказани су мање за 70.000 KM због евидентирања донација сталних средстава у оквиру краткорочних разграничења, што није у складу са чланом 18 став. (8), 50. став (9) и 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.3. овог Извјештаја:

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 8. став (2 и 3)., 10. став (1 и 2)., 11. став (2, 5 и 7)., 14. став (3)., 16. став (5) и 17. став (3, 4, 6 и 8) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима MPC 7 - Извјештаји о новчаним токовима (параграф 14,16 и 17), јер приливи готовине из пословних активности у износу од 72.682 KM по основу наплате потраживања од купаца и одливи готовине из пословних активности у износу од 47.125 KM (највећим дијелом по основу личних расхода 41.625 KM) и приливи готовине по основу краткорочних позајмица у износу од 10.000 KM и одливи готовине у износу од 93.002 KM (највећим дијелом по основу измирења обавеза по обвезницама 83.002 KM) који припадају активности финансирања нису признати, чиме су исти исказани мање за наведене износе и због признавања одлива готовине из активности инвестирања у износу од 53.161 KM у оквиру одлива готовине из пословних активности по основу набавке основних средстава и признавања одлива готовине из активности финансирања у већем износу за 52.702 KM (највећим дијелом по основу дугорочних кредита 48.826 KM).

Као што је наведено под тачком 6.4. и 6.6. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене информације у вези сталности пословања, што није у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26).

Такође, Напомене уз финансијске извјештаје не садрже додатне информације у складу са захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (112ц), MPC 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 73ц и 74а), MPC 37 - Резервисања, потенцијална имовина и потенцијалне обавезе (праграф 85б) и члана 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије

тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје. Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 13.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радужић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Током 2023. године закључени су уговори о дјелу за обављање послова који представљају редовну дјелатност послодавца, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Признати су трошкови за набавку конзервираних и других прехранбених прерађевина по цијенама већим од уговорених, што није у складу са чланом 5. уговора.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

За потребе исхране запослених у износу од 29.628 КМ проведено је седам поступака директног споразума чиме је извршено дијељење предмета набавке, што није у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и

прописима који регулишу пословање Комуналног предузећа за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица.

Бања Лука, 13.12.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 14. став (1), 17. став (1 и 8) и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) трошкови материјала, трошкови бруто плата, накнада плата и осталих личних примања и трошкови одржавања класификују у складу са одредбама члана 44. став (3, 6 и 8), 4. став (6) и 45. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 3) провјера корисног вијека трајања опреме врши на крају сваке пословне године у складу са захтјевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51),
- 4) исправка вриједности потраживања и признавање губитака од усклађивања вриједности истих врши у складу са чланом 18 став. (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 5) примљене донације за изградњу сталних средстава евидентирају у оквиру дугорочно разграничених прихода у складу са чланом 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 6) исказивање вриједности ванбилансне активе и пасиве врши у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике,
- 7) биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 8. став (2 и 3), 10. став (1 и 2), 11. став (2, 5 и 7), 14. став (3), 16. став (5) и 17. став (3, 4, 6 и 8) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима МРС 7 - Извјештаји о новчаним токовима (параграф 14,16 и 17),
- 8) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о сталности пословања, управљању ризицима, приходима и ставкама приказаним у извјештају токова готовине у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 112ц), корисном вијеку трајања основних средстава или примијењеним стопама амортизације и некретнинама које су заложене као гаранција за обавезе по основу емитованих обвезница у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 73ц и 74а), степену неизвјесности и очекиваним роком доспијећа одлива по основу резервисања у складу са МРС 37 – Резервисања, потенцијална имовина и потенцијалне обавезе (праграф 85б) и неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа у складу са чланом 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- 1) закључивање уговора о дјелу врши за послове који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,
- 2) успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле у смислу да се одреди одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, донесе акт о управљању ризицима, дефинишу кључни пословни процеси и успостави књига пословних процеса и сачини извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле са прилозима,
- 3) признавање трошкова набавке конзервираних и других прехранбених прерађевина и услуга правног заступања врши у складу са уговореним условима,
- 4) рачунарски програм подеси на начин који обезбјеђује функционисање интерних рачуноводствених контрола у смислу омогућавања праћења старосне структуре потраживања у складу са чланом 7. став (5) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- 5) утврде нормативи потрошње горива за возила и радне машине и воде евиденције о пређеним километрима по возилима и утрошеним сатима радних машина,
- 6) код обрачуна плата примјењује стварни број остварених радних сати у мјесецу у складу са одредбама члана 123. став (1) и (2) Закона о раду,
- 7) накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у складу са одредбама тачке III подтачке 1) алинеја 2. Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику,
- 8) набавке роба врше уз примјену одговарајућих поступака јавних набавки у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о раду, члан 7. и 204 - 207.,
- Закон о доприносима, члан 3 - 6., 10., 22. и 24.,
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле,
- Упутство о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле,
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем,
- Одлука о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Комунално предузеће за производњу и дистрибуцију воде „Водовод“ а.д. Козарска Дубица (у даљем тексту: Предузеће) је акционарско друштво основано 2000. године за активности и послове сакупљања, пречишћавања и дистрибуције воде за пиће, одводњу отпадних вода, извођење водоводних и канализационих прикључака и мањих дистрибутивних цјевовода и канализационих колектора.

Укупни акционарски капитал Предузећа износи 1.196.304 КМ и подијељен је на 1.196.304 акције чија је појединачна номинална вриједност 1 КМ. Структуру учешћа у капиталу чине Општина Козарска Дубица и остали ситни акционари.

Предузеће је према критеријумима из члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 94/15 и 78/20) разврстано у мала правна лица.

Органи Предузећа су Скупштина акционара, Надзорни одбор и Управа коју чине директор и извршни директори, а именован је и Одбор за ревизију.

Средства за финансирање Предузећа у 2023. години обезбијеђена су по основу прихода од производње и продаје воде и услуге одводње отпадних вода и из других извора, а пословање се врши преко рачуна отворених код пословних банака.

На Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Предузећа за период 01.01-31.12.2023. године, није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Предузећа.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних задатака Предузећа из 2021. године систематизовано је 38 радних мјеста за 55 извршилаца укључујући и Управу коју чине директор и два извршна директора. На дан 31.12.2023. године у Предузећу су била запослена 43 извршиоца и то 41 на неодређено вријеме и два на одређено вријеме, укључујући три члана Управе. У току 2023. године три запослена која су имала уговор о раду на одређено вријеме засновали су радни однос на неодређено вријеме. Током године, радни однос у Предузећу престао је за три извршиоца одласком у пензију.

Предузеће је закључивало уговоре о дјелу за послове који су у оквиру дјелатности послодавца (11 уговора о дјелу са четири лица), што није у складу са чланом 205. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16, 66/18, 91/21, 119/21, 112/23) којим је прописано да послодавац може са одређеним лицем да закључи уговор о дјелу ради обављања послова који су ван дјелатности послодавца.

У Предузећу није одређено одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, није донесен акт о управљању ризицима, нису дефинисани кључни пословни процеси нити је успостављена књига пословних процеса, а није ни сачињен извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле за 2023. годину са прилозима, што није у складу са чланом 8. и 14. Закона о систему

интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16), тачком 22. подтачке 3, 4. и 5. Упутства о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17) и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 1/22).

Изабрани понуђач за набавку конзервираних и других прехранбених прерађевина је одређене артикле фактурисао по цијенама већим од уговорених, што није у складу са чланом 5. уговора у којем је дефинисано да се цијене неће мијењати током уговореног периода, а изабрани понуђач за услуге правног заступања испостављао фактуре паушално на мјесечном нивоу без спецификације извршених услуга, што није у складу са чланом 4. уговора у којем је дефинисано да ће се плаћање извршених услуга вршити по испостављеној мјесечној фактури која треба бити сачињена у складу са одредбама позитивних законских прописа.

Рачунарски програм Предузећа не обезбјеђује у потпуности функционисање система интерних рачуноводствених контрола, јер се приликом вредновања потраживања онемогућује увид у старосну структуру истих, односно временски период у којем нису наплаћена, што није у складу са чланом 7. став (5) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

У Предузећу нису утврђени нормативи потрошње горива за возила и радне машине и нису вођене евиденције о пређеним километрима по возилима и утрошеним сатима радних машина.

Приликом обрачуна плата примјењиван је просјечан, а не стварни број остварених радних сати у мјесецу, што није у складу са чланом 123. став (1) и (2) Закона о раду.

Накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла су обрачунате у висини 60% износа дневне карте у оба правца за сваки provedени дан на послу, што није у складу са одредбама тачке III подтачке 1) алинеја 2. Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику.

У складу са Одлуком о попису имовине и обавеза и образовању Комисија за попис са стањем на дан 31.12.2023. године, извршен је попис и евидентирање резултата пописа имовине и обавеза. Ревизијским испитивањем провођења истог утврђено је да су у комисију за попис именована лица која су била материјално задужена за имовину, овлашћена да одлучују о набавци, утрошку, продаји и вођењу евиденција о промјенама на имовини и обавезама које су предмет пописа, пописне листе нису овјерене од стране надлежног лица, није сачињен план рада комисије за попис, а извјештаји о попису не садрже све прописане елементе (датум почетка и завршетка пописа, времену утрошеном по појединим фазама пописа, податке о стручној и професионалној квалификацији и радном ангажману лица ангажованих на попису, упоредне податке књиговодственог и стварног стања имовине и обавеза, те преглед количинских и вриједносних разлика између књиговодственог и стварног стања), што није у складу са чланом 14. став (1), 17. став (1 и 8) и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21).

Сходно горе наведеном, као и у већини тачака извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање и усклађеност са важећим законима и другим прописима.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се:

- **закључивање уговора о дјелу врши за послове који су ван дјелатности послодавца у складу са чланом 205. Закона о раду,**

- **успостави систем интерних контрола у складу са одредбама Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске, Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле и Правилником о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле у смислу да се одреди одговорно лице задужено за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, донесе акт о управљању ризицима, дефинишу кључни пословни процеси и успостави књига пословних процеса и сачини извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контроле са прилозима,**
- **признавање трошкова набавке конзервираних и других прехранбених прерађевина и услуга правног заступања врши у складу са уговореним условима,**
- **рачунарски програм подеси на начин који обезбјеђује функционисање интерних рачуноводствених контрола у смислу омогућавања праћења старосне структуре потраживања у складу са чланом 7. став (5) и 12. став (5) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске,**
- **утврде нормативи потрошње горива за возила и радне машине и воде евиденције о пређеним километрима по возилима и утрошеним сатима радних машина,**
- **код обрачуна плата примјењује стварни број остварених радних сати у мјесецу у складу са одредбама члана 123. став (1) и (2) Закона о раду,**
- **накнаде трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла обрачунавају у складу са одредбама тачке III подтачке 1) алинеја 2. Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику,**
- **поступци и процедуре пописа имовине и обавеза врше у складу са чланом 14. став (1), 17. став (1 и 8) и 20. став (1) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки Предузећа за 2023. годину, планиране су набавке укупне вриједности од 571.500 КМ без пореза на додату вриједност. Предвиђено је провођење 87 поступака јавних набавки и то путем два отворена поступка у вриједности од 150.000 КМ, три поступака путем конкурентског захтјева у вриједности од 55.000 КМ и 82 директна споразума у вриједности од 366.500 КМ.

Према достављеном прегледу планираних и извршених процедура јавних набавки, Предузеће је у току 2023. године провело 100 поступака укупне вриједности од 371.238 КМ и то путем три отворена поступка у вриједности 90.658 КМ (водоводни материјал, гориво и одржавање пумпи), једног конкурентског захтјева за достављање понуда у вриједности од 20.000 КМ (асфалтирање прекопаних улица), 93 директна споразума у вриједности од 178.026 КМ и три поступка набавки у вриједности од 82.554 КМ (услуге одобравања кредита и правне услуге) на које се Закон о јавним набавкама не примјењује у складу са чланом 10ф. и 10д. наведеног Закона.

Ревизијским испитивањем су обухваћени проведени поступци јавних набавки у вриједности од 100.929 КМ и то један отворени поступак у вриједности 50.000 КМ, један конкурентски захтјев за достављање понуда у вриједности од 20.000 КМ и шест директних споразума у вриједности од 30.929 КМ.

Ревизијом је утврђено да је проведено седам директних споразума (за потребе исхране запослених у вриједности од 29.628 КМ), што није у складу са чланом 15. став (7) Закона, којим је дефинисано да уговорном органу није дозвољено дијелење предмета набавке.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се набавке роба врше уз примјену одговарајућих поступака јавних набавки у складу са чланом 15. став (7) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Планом пословања за 2023. годину који садржи Финансијски план и План инвестиција, планирани су приходи у износу од 1.989.500 КМ (приходи од продаје воде, одводње отпадних вода, накнаде за одржавање и остали приходи повезани са дјелатношћу Предузећа), расходи у износу од 1.893.000 КМ (највећим дијелом се односе на трошкове бруто плата, накнада плата и осталих личних примања од 1.010.000 КМ и на трошкове материјала од 370.000 КМ) и планирана је бруто добит у износу од 96.500 КМ.

Управа Предузећа израдила је трогодишњи план пословања за период 2021-2023. године који је усвојен од стране Скупштине акционара у складу са чланом 5, 21. и 22. Закона о јавним предузећима („Службени гласник Републике Српске“ 75/04 и 78/11). Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која прописује процес припреме и доношења плана пословања и финансијског плана.

6. Финансијски извјештаји

Предузеће је сачинило обрасце финансијских извјештаја прописане чланом 2. Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“ број 59/22 и 129/22) и то Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс токова готовине, Напомене уз финансијске извјештаје, као и Извјештај о промјенама на капиталу прописан Правилником о садржини и форми обрасца извјештаја о промјенама на капиталу („Службени гласник Републике Српске“ број 59/22). Поред наведених образаца, сачињен је Извјештај о пословању за 2023. годину, који је Скупштина акционара усвојила 31.07.2024. године.

6.1. Биланс успјеха

Укупни приходи за 2023. годину су исказани у износу од 1.869.270 КМ, што је за 7% мање у односу на Финансијски план, док су укупни расходи исказани у износу од 2.010.867 КМ, што је за 6% више у односу на Финансијски план. Губитак прије опорезивања исказан је у износу од 141.597 КМ.

6.1.1. Пословни приходи и расходи

6.1.1.1. Пословни приходи

Пословни приходи исказани су у износу од 1.839.633 КМ, а односе се на приходе од продаје воде (876.167 КМ), пружања услуге одводње отпадних вода (762.573 КМ), прикључака на водоводну и канализациону мрежу (67.525 КМ) и остале пословне приходе у износу од 133.368 КМ, а највећим дијелом се односе на субвенције од Општине Козарска Дубица у износу од 125.668 КМ.

6.1.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 1.831.492 КМ, а односе се на трошкове материјала, трошкове горива и енергије, трошкове плата, накнада плата и осталих

личних примања, трошкове производних услуга, трошкове амортизације, нематеријалне трошкове и трошкове пореза и доприноса.

Трошкови материјала исказани су у износу од 109.091 КМ и највећим дијелом се односе на трошкове основног материјала за израду учинака у износу од 85.436 КМ (највећим дијелом се односе на трошкове материјала за одржавање водоводне и канализационе мреже 30.933 КМ и трошкове материјала за припрему оброка за запослене 54.291 КМ) и трошкове осталог материјала у износу од 23.655 КМ (материјал за одржавање основних средстава, режијски материјал и материјал за одржавање хигијене). По налазу ревизије, трошкови материјала исказани су у већем износу за 54.291 КМ, јер су трошкови осталих личних примања по основу припреме топлог оброка за запослене евидентирани у оквиру ових трошкова, што није у складу са чланом 44. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске” број 104/21 и 59/22).

Трошкови горива и енергије исказани су у износу од 218.945 КМ, а односе се на трошкове електричне енергије (167.384 КМ), горива (41.015 КМ) и трошкове угља (10.546 КМ).

Трошкови плата, накнада плата и осталих личних примања исказани су у износу од 1.071.654 КМ, а односе се на трошкове бруто плата и бруто накнада плата и трошкове осталих личних примања.

Трошкови бруто плата и бруто накнада плата исказани су у износу од 1.023.448 КМ, а односе се на трошкове бруто плата запослених (934.965 КМ), бруто накнада запослених (67.493 КМ), трошкове бруто накнада члановима Надзорног одбора (14.993 КМ) и трошкове бруто накнада члановима Одбора за ревизију (5.997 КМ). У оквиру трошкова бруто плата евидентирани су трошкови бруто накнада плата (годишњи одмор, рад у дане државних празника и друго), а у оквиру трошкова бруто накнада плата евидентирани су трошкови осталих личних примања (бруто накнаде за регрес у износу од 50.542 КМ и остале бруто накнаде у износу од 7.541 КМ), као и трошкови отпремнина, награда и помоћи (јубиларне награде у износу од 4.190 КМ и помоћ за лијечење запослених у износу од 3.580 КМ), што није у складу са чланом 44. став (3, 6 и 8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Обрачун бруто плата и бруто накнада плата је вршен на основу Колективног уговора, Одлуке о утврђивању коефицијената за обрачун плате и Одлуке о утврђивању увећања плате, висине примања по основу рада и висине помоћи раднику („Службени гласник Републике Српске” број 53/16, 12/22 и 39/22).

Трошкови осталих личних примања исказани су у износу од 48.206 КМ, а односе се на трошкове отпремнина, награда и помоћи (22.442 КМ), трошкове запослених на службеном путу (10.325 КМ) и трошкове бруто осталих личних примања – накнаде трошкова превоза код доласка на посао (15.440 КМ).

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 114.045 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове одржавања основних средстава (41.240 КМ), поштанских услуга, телефона и интернета (14.992 КМ), такси услуга и рентирања возила (7.727 КМ), рекламирања (5.903 КМ), комуналних услуга (5.102 КМ), накнада по уговору о дјелу (29.899 КМ) и накнада по уговору о ауторском дјелу (8.328 КМ). По налазу ревизије, трошкови производних услуга исказани су у мањем износу за 18.390 КМ због евидентирања трошкова одржавања у оквиру улагања на туђим некретнинама, што није у складу са чланом 4. став (6) и 45. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Трошкови амортизације и резервисања исказани су у износу од 183.558 КМ и у цјелости се односе на трошкове амортизације сталних средстава.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 124.226 КМ, а највећим дијелом се односе на трошкове адвокатских услуга (24.584 КМ), услуга прегледа здравствене исправности воде (15.989 КМ), трошкова репрезентације (11.597 КМ), осигурања имовине (23.427 КМ), банкарских услуга (10.213 КМ) и остале непроизводне услуге (14.590 КМ).

Трошкови пореза исказани су у износу од 8.466 КМ.

Трошкови доприноса исказани су у износу од 1.507 КМ.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се трошкови материјала, трошкови бруто плата, накнада плата и осталих личних примања и трошкови одржавања класификују у складу са одредбама члана 44. став (3, 6 и 8), 4. став (6) и 45. став (4) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.1.1.3. Пословни добитак

Пословни добитак исказан је у износу од 8.141 КМ, а представља разлику између пословних прихода (1.839.633 КМ) и пословних расхода (1.831.492 КМ).

6.1.2. Финансијски приходи и расходи

6.1.2.1. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 29.571 КМ, а највећим дијелом се односе на приходе од затезних камата у износу од 20.826 КМ.

6.1.2.2. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 131.221 КМ, а односе се на расходе камата по кредитима и емитованим обвезницама (89.792 КМ), за неблаговремено плаћене јавне приходе (33.868 КМ, од којих се 18.656 КМ односи на камате плаћене ЈУ „Воде Српске“) и друге затезне камате 4.879 КМ.

6.1.3. Губитак редовне активности

Губитак редовне активности исказан је у износу од 93.509 КМ, а представља збир пословног добитка (8.141 КМ) и финансијских прихода (29.571 КМ) умањен за финансијске расходе (131.221 КМ).

6.1.4. Остали добици и губици

Остали приходи и добици исказани су у износу од 66 КМ, а остали расходи и губици у износу од 48.154 КМ, те је исказан губитак по основу осталих прихода и расхода у износу од 48.088 КМ.

6.1.5. Нето губитак периода

Нето губитак периода исказан је у износу од 141.597 КМ, а представља разлику између укупних прихода (1.869.270 КМ) и укупних расхода (2.010.867 КМ). Због ефеката насталих погрешним евидентирањем трошкова производних услуга у оквиру улагања на туђим некретнинама, нето губитак периода исказан је мање за износ од 18.390 КМ, што је објашњено у тачки 6.2.1.1. овог извјештаја.

6.2. Биланс стања

У Билансу стања на дан 31.12.2023. године исказане су уравнотежене вриједности билансне активе и билансне пасиве у износу од 11.979.208 КМ.

6.2.1. Билансна актива

Билансна актива је исказана у износу од 18.999.700 КМ бруто вриједности, 7.020.492 КМ исправке вриједности и 11.979.208 КМ нето вриједности, а чине је стална средства и текућа средства.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су у износу од 17.686.788 КМ бруто вриједности, 6.532.731 КМ исправке вриједности и 11.154.057 КМ нето вриједности, а нето вриједност чине нематеријална средства, некретнине, постројења и опрема, средства узета у закуп и одложена пореска средства.

Нематеријална средства исказана су у износу од 42.860 КМ бруто вриједности, 25.316 КМ исправке вриједности и 17.544 КМ нето вриједности, а односе се на софтвере за обраду података и читавање мјерача воде.

Некретнине, постројења и опрема су исказани у износу од 17.633.444 КМ бруто вриједности, 6.507.415 КМ исправке вриједности и 11.126.029 КМ нето вриједности, а чине их земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема, улагања на туђим некретнинама постројењима и опреми и аванси и некретнине, постројења и опрема у припреми.

Земљиште је исказано у износу од 506.855 КМ нето вриједности, а чини га припадајуће земљиште уз пословне објекте.

Грађевински објекти су исказани у износу од 15.839.444 КМ бруто вриједности, 5.944.268 КМ исправке вриједности и 9.895.176 КМ нето вриједности, а чине их пословни објекти и водоводна и канализациона мрежа. У току 2023. године извршено је увећање вриједности грађевинских објеката за 2.074.532 КМ, од чега 2.043.712 КМ по основу процјене вриједности пословних објеката и 31.820 КМ по основу нових улагања у грађевинске објекте, а умањење по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације. По налазу ревизије, грађевински објекти исказани су у већем износу за 469.074 КМ, јер је локални водовод дат Предузећу на кориштење без преноса права власништва евидентиран на позицији сталних средстава, умјесто на позицији ванбилансне евиденције, што није у складу са одредбама члана 67. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и за наведено препорука је дата у тачки 6.2.3. Извјештаја. По истом основу, више су исказане ревалоризационе резерве за износ од 403.068 КМ (по основу процјене вриједности наведеног објекта) и остала дугорочна резервисања за износ од 66.006 КМ.

Постројења и опрема исказане су у износу од 716.198 КМ бруто вриједности, 563.147 КМ исправке вриједности и 153.051 КМ нето вриједности, а чине их највећим дијелом аутомобили, водне пумпе, канцеларијска и рачунарска опрема. У току 2023. године извршено је увећање вриједности за набавку опреме у износу од 11.927 КМ, а умањење вриједности по основу корекције вриједности за ефекте обрачунате амортизације.

Предузеће није вршило провјеру корисног вијека трајања за опрему која се и даље користи на крају сваке пословне године, како је прописано МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51), што је имало за посљедицу да је дио опреме у потпуности амортизован.

Улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми исказано је у нето вриједности 333.464 КМ, а односи се на улагања у објекте за производњу воде који су у власништву Општине Козарска Дубица. По налазу ревизије, улагања на туђим некретнинама исказана су више за 18.390 КМ (објашњење у тачки 6.1.1.2. извјештаја).

Аванси и некретнине, постројења и опрема у припреми исказани су у нето вриједности од 237.483 КМ, а односи се на улагање у проширење водоводне мреже у насељу Брекиња. У току 2023. године активирана је инвестиција у износу од 21.483 КМ, што је довело до умањења ове позиције у наведеном износу у односу на почетно стање.

Средства узета у закуп исказана су у нето износу од 10.484 КМ.

Одложена пореска средства исказана су у нето износу од 240 КМ.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се провјера корисног вијека трајања опреме врши на крају сваке пословне године у складу са захтјевима МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема (параграф 51).

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства исказана су у износу од 1.312.672 КМ бруто вриједности, 487.761 исправке вриједности и 824.911 КМ нето вриједности, а чине их залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља и краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји.

Залихе, стална средства намијењена продаји и средства пословања које се обуставља су исказана у износу од 101.021 КМ бруто и нето вриједности, а односе се на залихе материјала и дате авансе.

Залихе материјала исказане су у износу од 97.289 КМ и односе се на залихе основног материјала за израду учинака (водоводни и канализациони материјал за одржавање водоводне и канализационе мреже).

Дати аванси исказани су у износу од 3.732 КМ.

Краткорочна средства изузев залиха и сталних средстава намијењених продаји су исказана у износу од 1.211.651 КМ бруто вриједности, 487.761 исправке вриједности и 723.890 КМ нето вриједности, а односе се на краткорочна потраживања, готовинске еквиваленте и готовину, порез на додату вриједност и краткорочна разграничења.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 1.164.155 КМ бруто вриједности, 487.761 исправке вриједности и 676.394 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања од купаца у земљи (635.991 КМ), потраживања из специфичних послова (34.602 КМ), потраживања за више плаћен порез на добит (5.601 КМ) и остала краткорочна потраживања (200 КМ). У 2023. години није вршена исправка вриједности потраживања од купаца с обзиром на временски период у којем нису наплаћена па нису ни признати губици од усклађивања вриједности истих, што није у складу са чланом 18 став. (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 44.387 КМ, а односе се на новчана средства на банковним рачунима код комерцијалних банака у домаћој валути (38.384 КМ) и новчана средства у благајни (6.003 КМ).

Порез на додату вриједност исказан је у износу од 109 КМ.

Краткорочна разграничења су исказана у бруто и нето вриједности од 3.000 КМ.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се исправка вриједности ненаплаћених потраживања и признавање губитака од усклађивања вриједности истих врши у складу са чланом 18 став. (8) и 50. став (9) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.2. Билансна пасива

Билансна пасива је исказана у износу од 11.979.208 КМ, а чине је капитал, дугорочна резервисања и дугорочне обавезе и краткорочне обавезе и краткорочна резервисања.

6.2.2.1. Капитал

Капитал је исказан у износу од 9.252.125 КМ, а чини га акцијски капитал уписан у судски регистар (1.196.304 КМ) са учешћем Општине Козарска Дубица у висини од 79,53% и осталих ситних акционара у висини од 20,47%, ревалоризационе резерве (8.913.119 КМ), губитак ранијих година (807.452 КМ) и губитак текуће године (49.846 КМ). По налазу ревизије, ревалоризационе резерве исказане су више за 403.068 КМ (објашњење у тачки 6.2.1.1. извјештаја).

6.2.2.2. Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе

Дугорочна резервисања и дугорочне обавезе исказане су у износу од 1.828.467 КМ, а односе се на дугорочна резервисања и дугорочне обавезе.

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 97.006 КМ, а односе на резервисања за накнаде и бенефиције запослених (31.000 КМ) и остала дугорочна резервисања (66.006 КМ). По налазу ревизије, остала дугорочна резервисања исказана су више за 66.006 КМ (објашњење у тачки 6.2.1.1. извјештаја).

Дугорочне обавезе исказане су у износу од 1.731.461 КМ, а односе се на обавезе по кредиту МФ Банке а.д. Бања Лука (278.740 КМ), обавезе по основу обвезница емитованих 2021. године (1.392.484 КМ), остале дугорочне обавезе (58.724 КМ) и остале обавезе (1.513 КМ).

6.2.2.3. Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања

Краткорочне обавезе и краткорочна резервисања исказана су у износу од 898.616 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе (326.495 КМ), обавезе из пословања (221.800 КМ), обавезе за плате и накнаде плата (117.116 КМ), остале обавезе (12.943 КМ), порез на додату вриједност (16.515 КМ), обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (131.230 КМ), и краткорочна резграничења (72.517 КМ).

Краткорочне финансијске обавезе односе се на дио дугорочних обавеза који доспијева на наплату у року до годину дана од датума извјештавања и то по основу кредита у МФ банци а.д. Бања Лука у износу од 71.260 КМ и по основу емитованих обвезница у износу од 83.683 КМ, обавезе по основу краткорочног „овердрафт“ кредита у износу од 50.000 КМ од Атос банке а.д. Бања Лука и репрограмиране обавезе према ЈУ „Воде Српске“ у износу од 105.266 КМ (по основу посебних водних накнада) и ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“ у износу од 14.260 КМ (по основу услуга прегледа здравствене исправности воде).

Обавезе из пословања односе се на обавезе за примљене авансе (57.523 КМ) и обавезе према добављачима у земљи (164.276 КМ).

Обавезе за плате и накнаде плата исказане су у износу од 117.116 КМ, а односе се на обавезе за плате и накнаде плата запослених (52.029 КМ), порез на плате и накнаде плате (8.855 КМ), доприносе на плате и накнаде плате (43.473 КМ) и остала лична примања - регрес и друге накнаде (12.759 КМ). Обавезе за плате и накнаде плате односе се на обавезу за децембар 2023. године и исте су плаћене у јануару 2024. године.

Остале обавезе исказане су у износу од 12.943 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе за нето накнаде члановима Надзорног одбора (8.250 КМ) и Одбора за ревизију (3.300 КМ).

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане су у износу од 131.230 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе према ЈУ „Воде Српске“ по основу посебних водних накнада у износу од 125.312 КМ.

Краткорочна резграничења исказана су у износу од 72.517 КМ, а највећим дијелом (70.000 КМ) се односе на примљене донације од Општине Козарска Дубица по основу изградње дистрибутивног цјевовода Брекиња. По налазу ревизије, краткорочна резграничења исказана су више, а дугорочно резграничени приходи и примљене донације мање за 70.000 КМ због евидентирања наведене донације у оквиру краткорочних резграничених прихода, што није у складу са чланом 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се примљене донације за изградњу сталних средстава евидентирају у оквиру дугорочно резграничених прихода у складу са чланом 32. став (8) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.2.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активе и пасиве исказане су у износу од 4.650.921 КМ и у цјелости се односе на вриједност дистрибутивног цјевовода за питку воду са пратећим објектима и опрему за лоцирање кварова који су 2015. године по одлукама Скупштине општине Козарска Дубица уступљени на управљање и коришћење без накнаде на неограничено вријеме и без преноса права власништва или других стварних права. По налазу ревизије, ванбилансна актива и пасива исказана је више за 201.453 КМ, јер није извршено усклађивање вриједности наведене имовине са исказаном вриједношћу исте у књиговодственим евиденцијама Општине Козарска Дубица и мање за износ од 469.074 КМ (објашњено у тачки 6.2.1.1. извјештаја), што није у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске” број 104/21 и 59/22).

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се исказивање вриједности ванбилансне активе и пасиве врши у складу са чланом 67. и 68. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс токова готовине

У Билансу новчаних токова исказан је прилив готовине из пословних активности у износу од 2.077.319 КМ и одлив готовине из пословних активности у износу од 2.144.846 КМ, што је за резултат имало нето одлив готовине из пословних активности у износу од 67.527 КМ. Приливи и одливи готовине из активности инвестирања нису исказани. Прилив готовине из активности финансирања исказан је у износу од 350.000 КМ, а одлив готовине из активности финансирања исказан је у износу од 348.822 КМ, што је за резултат имало нето прилив готовине из активности финансирања у износу од 1.178 КМ.

Готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 110.736 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 44.387 КМ и наведени износ је исказан и у Билансу стања.

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са чланом 8. став (2 и 3)., 10. став (1 и 2)., 11. став (2, 5 и 7)., 14. став (3)., 16. став (5) и 17. став (3, 4, 6 и 8) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга

правна лица и предузетнике и захтјевима MPC 7 - Извјештаји о новчаним токовима (параграф 14,16 и 17), јер:

- приливи готовине из пословних активности у износу од 72.682 KM по основу наплате потраживања од купаца из специфичних послова, одливи готовине из пословних активности у износу од 47.125 KM (по основу датих аванса 3.510 KM, плата, накнада плата и осталих личних расхода 41.625 KM и осталих одлива 1.990 KM) и приливи готовине по основу краткорочних позајмица у износу од 10.000 KM и одливи готовине у износу од 93.002 KM (по основу поврата краткорочне позајмице у износу од 10.000 KM и по основу измирења обавеза по обвезницама у износу од 83.002 KM) који припадају активности финансирања нису признати, чиме су исти исказани мање за наведене износе,
- су одливи готовине из активности финансирања у износу од 52.702 KM (по основу дугорочних кредита 48.826 KM и осталих одлива 3.876 KM) признати у већем износу, чиме су исти исказани више за наведени износ,
- су у оквиру одлива готовине из пословних активности признати одливи готовине из активности инвестирања у износу од 53.161 KM по основу набавке основних средстава, чиме су исти исказани више, а одливи готовине из инвестиционих активности мање за тај износ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се биланс новчаних токова сачињава у складу са чланом 8. став (2 и 3), 10. став (1 и 2), 11. став (2, 5 и 7), 14. став (3), 16. став (5) и 17. став (3, 4, 6 и 8) Правилника о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, друга правна лица и предузетнике и захтјевима MPC 7 - Извјештаји о новчаним токовима (параграф 14,16 и 17).

6.4. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје нису објелодањене информације у вези сталности пословања, што није у складу са захтјевима MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 25 и 26) и за наведено препорука је дата у тачки 6.6. Извјештаја.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према информацији надлежних за потребе ревизије, а у вези потенцијалне имовине и потенцијалних обавеза, на дан 31.12.2023. године, против Предузећа вођена су два судска спора вриједности 34.000 KM, од којих је један спор из радног односа у износу од 31.000 KM за који је на основу процјене исхода извршено резервисање, док је Предузеће за наплату потраживања водило 85 извршних поступака током 2023. године у укупној вриједности од 98.492 KM о чему је извршено објелодањивање у Напоменама уз финансијске извјештаје.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2023. године сачињене су и Напомене које пружају неопходне информације о Предузећу, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственим политикама и процјенама, али исте дијелом не задовољавају захтјеве међународних рачуноводствених стандарда, јер нису извршена објелодањивања:

- која пружају додатне информације које нису приказане у финансијским извјештајима о сталности пословања, управљању ризицима, приходима, и ставкама приказаним у извјештају токова готовине у складу са MPC 1 - Презентација финансијских извјештаја (параграф 112ц),

- о корисном вијеку трајања основних средстава или примијењеним стопама амортизације и некретнинама које су заложене као гаранција за обавезе по основу емитованих обвезница у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 73ц и 74а),
- о степену неизвјесности и очекиваним роком доспијећа одлива по основу резервисања у складу са МРС 37 – Резервисања, потенцијална имовина и потенцијалне обавезе (праграф 85б),
- неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа, нити разлозима због којих усаглашавање није извршено, сходно члану 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Препоручује се директору Предузећа да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације о сталности пословања, управљању ризицима, приходима и ставкама приказаним у извјештају токова готовине у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (параграф 112ц), корисном вијеку трајања основних средстава или примијењеним стопама амортизације и некретнинама које су заложене као гаранција за обавезе по основу емитованих обвезница у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема (параграф 73ц и 74а), степену неизвјесности и очекиваним роком доспијећа одлива по основу резервисања у складу са МРС 37 – Резервисања, потенцијална имовина и потенцијалне обавезе (праграф 85б) и неусаглашеним салдима имовине и обавеза на дан пописа у складу са чланом 17. став (7) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

Ревизијски тим

Др Бојан Ђурић, с.р.

Мр Данка Панић Ашанин, с.р.